

ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑. ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก ไม่ให้ความเป็นธรรม ไม่ให้การสงเคราะห์
ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหง

๒. กระทำแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ข้อ ๑๙ วรรคสอง สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงอย่างร้ายแรง

๒. เป็นการกระทำต่อประชาชนผู้ติดต่อราชการ

๓. กระทำโดยมีเจตนา (กระทำโดยรู้สำนึกในการกระทำ)

หน้าที่ผู้บังคับบัญชา

มาตรฐานวินัยและการรักษาวินัย ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ ๓ ประการ

๑. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดย

๑.๑ กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๑.๒ การฝึกอบรม

๑.๓ การสร้างขวัญและกำลังใจ

๑.๔ การจูงใจหรือการอื่นใดที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติจิตสำนึก

และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

๒. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดย

๒.๑ เอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัย

๓. ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาผู้ใด
ละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อนี้ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ถ้าเป็นผู้บริหารท้องถิ่นให้ดำเนินการตามหน้าที่ให้แจ้งผู้กำกับดูแลตามกฎหมาย
ดำเนินการ

ผลิตโดย

กองวิชาการและแผนงาน

การรักษาวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น

การรักษาวินัยที่รับผิดชอบต่อสังคม แบ่งเป็น ๔ อย่าง

๑. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

๒. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

๓. วินัยต่อผู้ร่วมงาน

๔. วินัยต่อประชาชน

๒ วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

ข้อพิจารณาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใด มีหน้าที่ราชการ เรื่องใด มีแนวทาง
พิจารณาดังนี้

๑. พิจารณาจากกฎหมาย มาตรฐานทั่วไป หรือระเบียบ กำหนดหน้าที่ไว้เป็นลาย
ลักษณ์อักษร

๒. พิจารณามาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบไว้

๓. พิจารณาจากคำสั่ง หรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา ภายในขอบเขตของ
ผู้บังคับบัญชาที่มอบหมาย

๔. พิจารณาจากพฤติณัย ที่พนักงานส่วนท้องถิ่น สมควรใจเข้าผูกพันยอมรับเป็น
หน้าที่ของตน

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๑๓ พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

องค์ประกอบตามวรรคหนึ่ง

๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สั่งด้วยวาจาก็ได้
๒. ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
  - ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน
  - ตามกฎหมายจัดตั้ง ส่วนราชการโดยเฉพาะ
  - ตาม พ.ร.บ.จัดตั้ง อปท.
  - ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ อปท.
๓. สั่งในหน้าที่ราชการ
  - ผู้สั่งมีหน้าที่ราชการในเรื่องที่สั่งนั้น
  - สั่งให้ปฏิบัติราชการ
๔. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
  - ผู้บังคับบัญชานั้นต้องเป็นผู้อยู่ในฐานะที่จะสั่งตามกฎหมายและระเบียบ
  - ต้องสั่งภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตน หากมิใช่ เช่น สั่งโดยไม่อยู่ในฐานะที่จะสั่ง, สั่งนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน, สั่งฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบทางราชการผู้ไม่ปฏิบัติตามย่อมไม่ผิดขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๕. มีเจตนาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น คือ

- ขัดขึ้นไม่ทำตามคำสั่ง
- ทำไม่ตรงคำสั่ง
- หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ข้อ ๑๘ พนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดเป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบกำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ

๑. ให้สุภาพเรียบร้อย กาย วาจา สุภาพ เรียบร้อย และเหมาะสมแก่บุคคลสถานที่
๒. ให้รักษาความสามัคคี
๓. ไม่กระทำการอย่างใดทำการกลั่นแกล้งกัน
๔. ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

องค์ประกอบความผิดได้ ดังนี้

๑. ไม่สุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
๒. ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
๓. กลั่นแกล้งกัน
๔. ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ

วินัยต่อประชาชน

ข้อ ๑๙ พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องต้อนรับ ให้ความสะดวกให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อยห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง